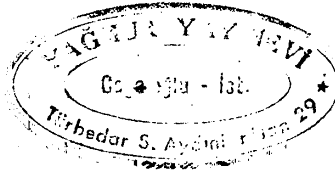
• Dr.

• ALİ KEMÂL

• [illegible] VİRANLI

ÖLÜMSÜZ MÜDÂFAA

TEVZİ YERİ

SATIŞ YERİ

Selam Yayınları - KONYA

Fiatı 250 Kuruş

ORKUN BASIMEVİ

E. TOKER.

ÖLÜMSÜZ MÜDÂFAA

Nakleden

Dr. Ali Kemâl BELVİRANLI

ÇEKİL!...

Çekil yolundan artık, milletim ilerliyecek,
Çekil, çekilmiyeceksen, yolunda çiğneyecek!...
Başında: fırtına bayrak; hemen çekil diyorum,
Çekil, çekilmiyeceksen mezâr olur uçurum!...

(M. S.)

le, îrâd ettiği nutuklarla ve kurduğu derneklerle, Hindistan'ı bir anda barut fıçısı hâline getirmiş ve İngiliz idârecilerini korku ve dehşete düşürmüştü. Müstemlekeciliğin usul ve terrörlerinden her çeşidini tatbîk eden İngiliz idârecileri, çâre bulamayınca, Mevlânâ Ebülkelâm'ı tevKîf ettiler.

O zaman Ebülkelâm; mahkeme önünde, jüri huzûrunda, Dünyâ târîhinin ölümsüz müdâfaalarından birini yaptı. Gerçek bir müslümanın kim ve ne demek olduğunu Dünyâya isbât etti. Cihâdın nasıl yapıldığını, bir müslümandaki îman ve dinamizmin ne muazzam bir hazîne olduğunu târîhe altın sayfalar hâlinde kaydetti.

Dr. Ali Kemâl BELVİRANLI

Sene: 1888 di.

Mekke şehrinin mütevâzî bir evinde (Mevlânâ Ebülkelâm) isminde bir mücâhid doğmuştu.

Bu, basit bir doğum hâdisesi değildi. Çünki bununla, Dünyânın ve İslâm âleminin en büyük hatib ve mücâhidlerinden birisi, ilâhî takdîrin kendisine yüklediği muazzam bir vazîfeyi yerine getirmek üzere, ruhlar âleminden Dünyâ hayâtına gelmişti.

Bu zât: İngiliz müstemlekeciliği altında inim inim inleyen Hintli insanları, Hindistan müslümanlarını hürriyete kavuşturacaktı.

Bu zât: Muhammed Ali Cinnah ile, Gandi'ye siyâsî zemin hazırlayacak ve Hint ülkesini emperyalizmin şerrinden kurtaracaktı.

Mevlânâ Ebülkelâm; tahsîlini Ezher Üniversitesinde bitirdikten sonra, sonsuz bir mücâhede azmiyle Hindistan'a gelip Kalküta'da yerleşti.

Mevlânâ Ebülkelâm; çıkardığı gazete ve mecmualarla, neşrettiği maKâleler-

«Ben, bu mahkemenin huzûrunda söz söylemek istemiyordum. Çünki bu mahkemeden bizim bir ümîd ve isteğimiz yoktur. Bu mahkeme, yolumuzun üzerinde duran bir merhaledir. İster istemez buraya geliyoruz. Yoksa, gelmiyebilirdik de!..

Fakat Hindistan Millî Kongresi, Hilâfet ve Âlimler cemiyeti, mahkemenin huzûrunda konuşmaklığımızı istediler. Gâyemiz, mahkemede kendimizi müdâfaa etmek değil, umûmî efkârı aydınlatmaktır. Yoksa biz; bu mahkemelere karşı kat'î bir boykot tatbîkine taraftardık. Çünki umûmî efkârı aydınlatmak maksadîle de olsa, bize yöneltilen töhmetleri reddedip hakîkatleri açıkladığımız zaman, sû'i zanna uğramamız ihtimâli vardır. Çünki böyle yapmakla, cezâdan korktuğumuz, cezâdan kurtulmak istediğimiz, yâhut da bu mahkemelerin adâletinden zerrece ümitvâr olduğumuz zannolunabilir. Halbuki boykot siyâsetini tatbîk edenlerin yolu, dosdoğru bir yoldur. Ve bu yol, her türlü şüpheden uzaktır!..

Bir azm, eğer îman dolu bir kalbe girerse,
İnsan da, o îmandaki son sırra ererse,

En azgın ölümler ona zincir vuramazlar,
Volkan gibi coşkun akıyor, durduramazlar!..

Hep nûr onun îman dolu kalbindeki mihrâb,
Kandil olamaz ufkuna dünyâdaki mehtâb!..

Mânâlı tebessüm kesilir geçtiği yerler,
Gül yüzlü melekler gibi rikkatle gülümser!..

Alkışlar onun ömrünü, rüzgârlar, ağaçlar,
Şebnemli çiçekler, sunar âsûde yamaçlar!

Cennetteki âlemleri Dünyâda görür de,
Mahvolsa eğilmez, sıra dağlar gibi derde!.

Kar, kış demez, irkilmez, üzülmez, acı duymaz;
Mevsim, bütün ömründe ılık gölgeli bir yaz!.

Cismindeki her bir yara, vuslat dolu bûse,
Artık ne saâdet, o nişanlarla ölürse.

(A. U. K.)

larla, raKîblerini kolayca imhâ eder!.. Bu târîhî bir gerçektir. Bundan kimsenin şüphesi olamaz. Çünki mahkemeler: Ellerindeki kâzâî kuvveti, adâlet icrâsı için de, zulüm irtikâbı için de kullanabilirler!.

Âdil bir hükûmetin elinde bu kuvvet, adâleti icrâ ve hakkı yerine getirmek için en büyük vâsıtadır. Fakat zâlim hükûmetlerin elinde aynı kuvvet; intikam, zulüm ve hakka karşı gelmek için korkunç bir silâhtır.

Târih gösteriyor ki mahkeme salonları, harp meydanlarından sonra en vahşî zulüm sahneleridir. Harp meydanlarında nasıl bir çok mâsum kanı dökülüyorsa; mahkemelerde de nice mazlûmlar îdâma mahkûm ediliyor, öldürülüyor, zindanlarda çürütülüyor!.. Nice Peygamberler, filozoflar, âlimler ve iyi insanlar mahkemelerin huzûruna çıkartılıp cânîlerle ayni muâmeleye tâbî tutuldular. Gerçi zamanla, eski devirlerin birçok kötülükleri unutuldu. Gerçi Mîlâdın ikinci asrındaki rûhânî mahkemelerle, Orta çağın engizisyonları şimdi mevcût değil!.. Fakat o devirlerde hâkim olan kötü zihniyetten asrımızın kurtulduğunu da iddia edemem. Evet; vahşetlerin, zulümlerin açıktan açığa işlendiği o müesseseler

BOYKOT SİSTEMİ; milletin hükûmete karşı temâmiyle kırgın ve küskün olduğunu ifâde eder. Hükûmetle irtibâtını kesenler; onun adâletinden, hakseverliğinden ümîd kesiyorlar, artık onu tanımıyorlar; onu zâlim, gayr-i meşrû olarak kabûl ediyorlar; onu düşürmeğe, yıkmağa çalışıyorlar demektir. Vaziyet bu merkezde iken, tam bunun aksine olarak hükûmetin, meşrû hükûmetler gibi insaflı ve âdilâne hareket edeceğini tahmîn etmek, ne derece doğru olabilir?.. Bu hakîkati unutub da hükûmetin bize yönelttiği töhmetlerden kendimizi kurtarmağa çalışmak, beyhûde bir gayret olur; hakîkati inkâr olur. Hekres biliyor ki, bu çeşit mahkemeler, adâleti icrâ etmekten uzaktır. Bunun sebebi de hâkimlerin adâleti sevmemesi değil; hükûmetin esas olarak kabûl ettiği nizâmın, adâleti icrâ etmek imkânını vermemesidir.

Burada açıkça ifâde edeyim ki, bizim tatbîk etmekte olduğumuz (Boykot) siyâseti, hükûmete ve Kaanunlarına karşıdır. Bu hâl. Dünyâmızda ender de değildir. Hâkim kuvvetler, tuğyân ederek hak ve hürriyetlere karşı tecâvüz silâhlarını kaldırdıkça, mahkemeler; hükûmetin elinde birer oyuncak olur. Ve hükûmetler bun-

zevkin zerresini tadabilseler, emînim ki buna ermek için herşeylerini fedâ ederler!.

Mahkemenin karşısında söz söylemiyecektim. Baktım ki hükûmet, cürmümü isbât için Kalküta'nın bâzı yerlerinde îrâd ettiğim iki nutku esas olarak kabûl ediyor. Hâlbuki benim nutuklarım, yazılarım, sayılmıyacak kadar çoktur. Mahkeme bunları da bulmuş olsaydı, gâyesine daha kolay erişirdi. Mahkeme beni zindana atmağa pek hevesli olmakla beraber, aleyhimde toplanılması gereken vesîkaları bulmakta âciz kalmış. Mahkemenin bu aczini gidermek için konuşmam îcâb etti. Hükûmetin isbât edemediğini ıkrârımla isbât etmek istiyorum. Mahkemelerin Kaanunları, bu vazîfenin îfâsını bana yüklemiyor ve beni bu gibi îtiraflara zorlamıyorsa da, hakîkatin Kaanunları bütün Kaanunların üstünde olduğundan, buna uyarak her şeyi söylemeğe kendimi mecbur hissediyorum. Hasmın bir şeyi isbât edememesinden istifâde ederek onu gizli bırakmak, hakka aykırıdır.

HİNDİSTAN'DA İNGİLİZ İSTİBDÂDI:

Hindistan'ın dûçâr olduğu istibdât,

yıkıldı; fakat kaprislerin, ihtirasların korkunç şekillerini temsil eden insan kılıklı azmanlar, hâlâ mevcüt değil mi?.

Mahkemelerin zulüm defterleri pek kabarıktır. İşlenen zulümlerle târih hâlâ ağlıyor. Bir Peygamber olan Hazreti ÎSÂ, bu zâlim mahkemelerin karşısında yer aldı, hırsızlarla birlikte muhâkeme edildi. Memleketinin en doğru adamı olan SOKRAT'a zehir içirten; ilmî kanâatlerini yalanlamıyan Florens Galile'yi cânî addeden, bu nevî mahkemeler değil midir?.. O hâlde bu mevkî, evet, insanların iyisinin de kötüsünün de yer aldığı bu mevkî, ne tuhaf bir yerdir?!.

Bugün karşınızda bulunduğum şu mevkîde, bir zamanlar Peygamberlerin, kâşiflerin, dâhîlerin ve fazîletli insanların yer aldığını da hatırlıyarak, nâil olduğum şerefi takdîr ediyor ve bunun için, Allâhıma hamd ediyorum!. Bu mevkîde dururken, bütün hükümdarların, cihangirlerin bana gıpta ettiklerini görür gibi oluyorum. Çünki benim şu anda kalbimi huzur ve neş'e ile dolduran müstesnâ zevki onlar, muhteşem saraylarının neresinde bulabilirler?.. Gâfil insanlar, nefislerine uyan bîçâreler; bu huzûrun, bu

içinde, hükûmetin, hürriyet olarak telkin ettiği esâretin içyüzünü anlatmağa muvaffak oldum. Bugün de, hürriyet güneşinin hiç bir küsûfa uğramıyacak şekilde, ebedî bir doğuşa mazhar olduğunu görmenin bahtiyarlığı içindeyim. Hükûmet nazarında mücrim isem, hükûmet istediği cezâyı versin. İşte, tam bir îmanla ve sonsuz bir zevk ve memnûniyetle cürmümü îtiraf ediyorum.

Hiç korkmuyorum!..

Pişman da değilim!..

Çünki bildiğim, beklediğim bundan ibârettir. Hükûmetten yalnız hiddet, yalnız şiddet bekliyorum. Gerçi hükûmet, mâsum ve sorumsuz olduğunu iddia ediyor, günahlarını îtirâf etmek istemiyor. Binâenaleyh hükûmetin, düşmanlarına kollarını açarak onları dost gibi kabûl etmesini bekleyebilir miyiz? Hükûmet, olsa olsa, bize şu gördüğümüz muâmeleyi yapabilir. Bu muâmele, istibdadın; hürriyeti ve hakkı boğmak, hürriyet istiyenleri mahvetmek için yapageldiği değişmez bir harekettir.

Binâenaleyh, hükûmetten hiddet ve şiddet beklemek pek tabiîdir; biz bundan şikâyetçi değiliz.

Milletlerin zayıflama ve çöküntü devirlerinde mâruz kaldıkları âfetlerdendir. İstibdâdın; hürriyet uğrunda savaşan millî hareketlerden korkup ürkmesi pek tabiîdir; çünki bu millî hareketler muvaffak olursa, istibdâdın zâlim kuvveti yıkılacak ve mevcûdiyeti son bulacaktır. Binâenaleyh, hürriyet ile istibdat arasındaki savaş, hayâtî bir savaştır. Bunlardan her biri, yaşamak için mücâdele etmektedir. Millet, gasbolunan haklarını istiyor. İstibdat ise, bu talebi reddediyor, nefsini ve hayâtını müdâfaaya çalışıyor. Bunu pek tabiî görürüz. Çünki hayır da, şer de hayat sürmek ister. Hindistan'da hürriyet ile istibdâdın savaşı başlamış bulunuyor. İstibdat nazarında hak ve hürriyet talebi, bir cinayet; ve hürriyetperverler birer cânîdirler. Bu îtibarla, işte mahkemenin ve hükûmetin huzûrunda açıkça îtiraf ediyorum ki, ben bu cinâyeti irtikâb ettim. Hükûmet bilmiyorsa bilsin; bu cinâyetin tohumlarını bütün milletin kalbine ben ektim. Bu tohumları yeşertmek için hayâtımı vakfettim. Hindistan'da bu işi yapan ilk müslüman olmakla iftihâr ediyorum.

12 sene önce bütün Hintlileri ayni cinâyeti işlemeye teşviK ettim. 3 sene

sizin elinizde, düşmanlarımızın elinde bulunan silâhlar bulunsaydı, hepinizi harbe dâvet ederdik. Halbuki, sizin yegâne silâhınız, îmânınız, vicdânınız ve fedakârlığınızdır. Bu silâhları düşmanlarınıza karşı kullanırsanız muvaffak olursunuz. Çünki maddî silâhlar, yalnız başına hiç bir şeye yaramazlar!..)

(Kardeşlerim!.. Maksadımız bir zaman için hükûmetin çalışmasını aksatmak ise, bunun yolları çoktur. Hükûmet taraftarlarından olsam, bunları size îzah ederdim. Fakat benim sizden istediğim harptir, harp!.. Bir günde bitmiyecek olan harp, kıyâmete kadar, yânî, ya bu zâlim hükûmetin mahvolacağı, yâhut üç yüz milyon insanın yok olacağı güne kadar devâm edecek olan bu harbi istiyorum sizden!..)

Benim bu beyânâtım bir cinayet ise, işte îtiraf ediyorum ki, fikrim bu cinâyeti irtikâb etmeyi düşünmüş, lisânım bu cinâyeti işlemiş, bu sözleri on binlerce insan karşısında söylemiştir. Bu sözleri yalnız (Kalküta) da îrâd ettiğim iki nutukta değil, bir çok nutuklarımda söyledim. Bu sözlerden daha şiddetlisini, daha kuvvetlisini de söyledim. Bu sözleri esas olarak kabûl edeceğinizi umarım. Cezâ

Hükûmetin beni, îrad ettiğim iki nutuktan dolayı; İngiltere Velîahdına karşı giriştiğimiz boykot hareketini önlemek ve Hindistan'ın Millî, İslâmî hareketini zayıf düşürmek için cezâlandırmak istediğini biliyorum. Bu nutkumdaki en şiddetli kısımları şimdi huzûrunuzda okuyorum :

(*Zulme dayanan bir hükûmet, ya zulümden vazgeçmeli, günahlarına tevbe etmeli, Hakka başını eğmeli; yahût ortadan kalkmalıdır.*)

(*Arkadaşlar!.. Hükûmetin tevkîf ettiği kardeşlerimize acıyorsanız, her biriniz kendisine şu suâli sorsun: Bu hükûmet kalmalı mı, kalmamalı mı?*)

(*Memleketimizi esâretten kurtarmak istiyorsanız, bunun yolu birdir: Düşmanlarınızın elindeki öldürücü silâhları aleyhinizde kullanmalarına imkân bırakmayınız. Bâzıları zannediyorlar ki, bir hatip bu konuda söz söylerken, ihtiyatlı davranmalıdır. Fakat sizi temîn ederim ki kardeşlerim; size bu sözleri söyliyenler arasında, zindandan, ölümden korkan; yâhut, hükûmetin baskısından endişe ederek, hareketlerini firenlemeyi düşünen bir kimse yoktur. Hayır kardeşlerim!.. Bunun tasavvuru bile muhâldir. Bugün*

daha âşikârdır. Biz Hintliler, Müslüman ve insan olduğumuz için bu kanâati taşıyoruz. Biz, hürriyetin her insan ve her millet için tabiî bir hak olduğuna inanıyoruz. Fıtrat-ı İlâhiyye böyledir. Hiç bir şahıs, hiç bir hükûmet, Allâhın kullarını esîr edemez. Köleliği ve esâreti, istediğiniz isimle adlandırınız, gene esâret, gene köleliktir. Fıtratin Kaanûnuna aykırıdır. Bundan dolayıdır ki, Hindistan hükûmetini tanımıyorum, gayrimeşrû bir hükûmet addediyorum. Bu hükûmet, hürriyeti çiğneyen âsî bir hükûmettir. Halkı, kulköle edinmiş, dipçikle ezmiş, şerîâtı çiğnemiş, anlaşmaları hiçe saymış, vatandaşın nefretini kazanmış, hakkın nazarında yok olmuş bir hükûmet, ancak silâh kuvvetiyle mevcûdiyetini muhâfaza eder. Bunun için de millet nazarında yoktur; binâenaleyh, bizim bütün dinî, vatanî, insânî inançlarımız, memleketimizi hükûmetin bu rezîl esâretinden kurtarmağa sevkediyor.

İDARÎ ISLÂHAT

Ricâ ederim, (İdârî ıslâhat) (Plânlı Kalkınma) yâveleriyle sözlerimi kesmeyiniz. Hükûmet; ahmakları, aptalları, al-

Kaanûnunun 124 üncü maddesi beni bu sözleri söylemekten men'ediyormuş? Edebilir; fakat, ben bunları hayâtımın sonuna kadar söyliyeceğim. Söylemezsem kendime zulmetmiş, Allâhıma isyan etmiş, bütün insanlara karşı günah işlemiş olurum.

Evet bu hükûmet, zâlim bir hükûmettir, dedim. Böyle demiyeyim de ne diyeyim?.. Karaya, ak mı diyeyim? Bizim söylediklerimiz bu konuda söylenecek sözlerin en yumuşağıdır. Hükûmet, bu haKîkati idrâk edeceğine, günahlarından tevbe edeceğine, tutumunu değiştireceğine, zulümden vazgeçeceğine, bizim sözlerimizin şiddet ve ağırlığını tartmakla meşgul oluyor. Biz, hükûmete başka türlü söz söyliyemeyiz. Şer, ya hayra çevrilmeli, yâhut da temâmen yok olmalıdır. Bunun başka bir yolu yoktur. Bu öyle eski, öyle uzun ömürlü bir haKîkattır ki; dağlar, taşlar, denizler onunla yaşıttır. Binâenaleyh, biz bu hükûmetin zâlim olduğuna, tepeden tırnağa kadar şer olduğuna Kaanî bulundukça, nasıl olur da, onun devâmına düâ edip, göz yumabiliriz?.

Acabâ, ben ve benimle berâber milyonlarca kardeşlerim, niçin bu kanâatte bulunuyoruz?.. Çünki bu cihet, Güneşten

hırsızlık diyebiliriz. Fakat güzel bir hırsızlık, çirkin bir hırsızlık tasnîfi vârid olamaz. İstibdad da böyledir, iyisi ve meşrûu yoktur. Çünki bizâtihî çirkindir, şerdir, gayr-i meşrûdur. Belki İstibdâdın bir çeşidi, diğerinden daha hafiftir, daha az zalimdir, daha az fecîdir. Fakat Hindistana musallat olan istibdat, hilkaten hâiz olduğu çirkinlikte durmayarak irtikâb ettiği zulüm ve kötülüklerle mütemâdiyen çirkinleşmiştir. Biz bu istibdâdın çirkinliğini nasıl teşhîr etmiyelim? Onunla nasıl mücâdele etmiyelim?

İSLÂMIN ESASLARI

Ben müslümanım; müslüman olduğum için de istibdatla mücâdele etmek, mecbûriyetindeyim.

Müslümanlık, diktatörlüğü tanımaz.

Müslümanlık; bir sürü memûrun, aldıkları maaş için idâre ettikleri bir hukûmeti tasvîb etmez.

Müslümanlık, bir Cumhûriyet nizâmıdır.

Müslümanlık; insanlara, müstebit hükûmetlerin, rûhânî reislerin, çetecilerin gasbettikleri hakları, aslî sâhiblerine iâde etmek için gönderildi.

datmak için bu kelimeleri uydurmuştur. Bu yâveler, beni aldatamaz. Hürriyet, insanın tabiî hakkıdır. (Islâhat) diyorsunuz. Yaptığınız ıslâhat nedir? Bu islâhat filozof Tolstoy'un dediği gibi :

«*Zindanlara atılan bîçârelere muhâfızlarını seçmek hakkı verilse, bu hak onların hürriyetini mi temîn eder?!*»

Bu hükûmet; iyi mi, kötü mü? Bu ikinci derecede bir suâldir. Asıl sorulacak olan, bu hükûmet meşrû bir mevcûdiyeti hâiz midir, değil midir?.. Biz, bize temâmen yabancı olan bu hükûmetin gayri meşrû olduğuna inanıyoruz. Çünki onun esas mevcûdiyeti (zulüm) dür. Bu hükûmet, irtikâb ettiği kötülükleri bu kadar çoklukla işlemese bile, yine zâlim, yine âsîdir. Çünki onun fenâlığına en büyük hüccet, mevcûdiyetidir. Belki bu hükûmetin bir takım iyilikleri de vardır. Fakat bunlara rağmen onun mevcûdiyeti, zulme müstenittir. Binâenaleyh, gayr-i meşrûdur. Meselâ birisi evinizi haksız yere işgâl etse de onu iyi kullansa, ona iyi baksa, işgâli meşrû olur mu?

Şer, kemiyet ve keyfiyet îtibâriyle îzâh edilir. Şer için, ne kadardır? Nasıldır? diyebiliriz; iyi midir? Kötü müdür? diyemeyiz. Kötü bir hırsızlık, daha kötü bir

(Sulh) denilir; çünki halîfe, şahsî bir nüfuz ve iktidârı hâiz değildir.

Sonra Müslümanlık, Cumhuriyet nizamını (şûrâ) kelimesi ile ifâde etmiş ve (*Müslümanlar, işlerini şûrâ ile görürler*) demiştir. Şûrâ, istibdâdın zıddıdır. Binaenaleyh Müslümanlık, hükûmet işlerinin halkın reyi ile ve şûrâ yoliyle yürütülmesini emretmiştir. Acabâ cumhûriyeti, cumhûriyetin esas ve üsullerini bu kelimelerden daha güzel ifâde eden kelimeler var mıdır?..

Müslümanlık, milletin rey ve seçimi ile teşekkül etmeyen bir hükûmeti, müslümanların tanımamalarını emrediyorken, artık bu türedi ve yabancı hükûmetin, İslâm nazarındaki mevKiini düşününüz!... Bu esaslara göre teşekkül etmiyen bir İslâm hükûmeti bile zâlim olur, ve müslümanlar böyle bir hükûmeti bile yıkmak mecbûriyetinde kalırsa, artık siz de hükûmetinizin mâhiyetini düşününüz?

Bir müslümanın hakka karşı susmasını ve zulmün zulüm olduğunu îlân etmemesini istemek, onun dinden çıkmasını istemekten farksızdır. Eğer bir müslümanın dinden çıkmasını istemiyorsanız, zulme zülümdür, demesine mâni olmayınız!

Müslümanlık zuhûr eder etmez, hakkın kuvvette olmadığını, hakkın hak olduğunu, hiç kimsenin bir diğerini kul edinemiyeceğini, bayağı göremiyeceğini ilân etitği gibi, bütün imtiyazları kaldırarak insanların; insanlıkta, hukukta, hayatta eşit olduklarını beyân eyledi. Renk, milliyet, haseb ve neseb bunların hiç biri ölçü değildir. Yegâne ölçü (amel) dir. İnsanların en yükseği, en asîli, en iyi amel sâhibi olanları ve Allahdan en çok korkanlarıdır.

Müslümanlık, (İnsan hakları) nı Fransız ihtilâlinden onbir asır önce ilân etti ve yalnız ilân etmekle kalmıyarak fi'lî ve amelî bir Cumhûriyet nizâmı vaz'etti. Büyük İslâm Peygamberi ile Hülefâ-yi Râşidîn'in hükûmetleri, mükemmel birer cumhûriyetti. Bu cumhûriyetler, halkın rey ve seçimi ile teşekkül ederdi. Bundan dolayıdır ki İslâm lügatinde, bu terimleri ifâde edecek bütün kelimeler vardır. Ve bunlar başka lisanlarda yoktur.

Müslümanlık, bir kıral veyâ kırallık tanımadığımdan onun yerine (Riyâseti Cumhûr) u koymuş ve bunu târif etmiştir. Hilâfet de, (Niyâbet) demektir. Bu mevkii işgâl edenlere; (Halîfe) yânî

larından dolayı helâk olduklarını bildiriyor. (*Onlar ki, gönderdiğimiz hükümlerle hidâyeti, insanlara saklarlar; onlara Allah lâ'net eder, bütün mahlûklar lâ'net eder.*)

(*Allah, İsrâil oğullarından kâfir olanları, Hazreti Dâvud ile Hazreti Meryem'in oğlu İsâ'nın diliyle lâ'netledi. Bunlar işledikleri kötülükten birbirlerini vazgeçirmeğe çalışmazlardı, ne fenâ ediyorlardı?..*)

İYİLİKLE EMRETMEK - KÖTÜLÜKTEN SAKINDIRMAK

Bu sebepledir ki, İslâm dîninin en başta farzlarından biri, ve İslâm azamet ve şevketinin en esaslı bir hükmü, müslümanların birbirlerini iyiliğe teşviK edip, kötülükten sakındırmalarıdır. Müslümanların, bu vazîfeyi îfâ ettikleri takdirde, milletlerin en hayırlısı olacakları ve bundan vazgeçerlerse, bütün şanlarını, şereflerini kaybedecekleri Kur'ân'ımda beyân buyruluyor. Kur'ân-ı Kerîm: (*Siz, iyiliği emir, kötülüğü nehyetmek üzere dünyâ'ya gelen en hayırlı ümmetsiniz*) diyor. Peygamberimiz: (*Nefsimi yed-i kudretinde tutan Allâh'a yemîn e-*

Hakkı kabûl ve îlân etmek, İslâmî yaşayışın esaslarındandır. Müslümanlık Millet-i İslâmiyyeyi bu esâs üzere kurmuştur. Bu esâs kaybolursa, islâm hayâtı esâsını kaybetmiş olur.

Müslümanlar yer yüzünde hakkın şâhitleridir. Nasıl bir şâhidin şehâdetini îfâda tereddüt etmemesi lâzım gelirse, müslümanın da hakkı yüceltmek husûsun da zerre kadar tereddüt etmemesi ve bu uğurda her türlü fedâkârlıktan çekinmemesi lâzımdır. Zulmün galebesi zamânında bu farz, farzların en kuvvetlisi olur. Çünki böyle zamanlarda hak da tehlikede demektir. Bundan dolayıdır ki Kur'anda müslümanların (*Hakk-ın şâhitleri oldukları*) bildirilmiştir. Müslümanların millî ve dînî vazîfeleri işte budur.

Kur'ân-ı Kerîm'de: (*Sizi bir vasat ümmet olarak yarattık ki, insanlara şâhid olasınız*) buyruluyor. Yüce Peygamberimiz: (*Siz yeryüzünde Allâh'ın şâhidlerisiniz*) buyurdu. Binâenaleyh Müslüman, ömrü boyunca hapsedilse de, öldürülse de, ateşlere atılsa da bu şehâdeti saklayamaz. Kur'ân-ı Kerîm, şehâdeti saklayanın ilâhî gazaba dûçâr olacağını, Cehenneme atılacağını beyân ediyor. En büyük milletlerin, ancak hakkı sakladık-

Allah'dan korkulabileceğini öğretir. Cenâbı Hak'kın gayrisinden korkmak şirktir; Tevhîd ile Kaabil-i te'lîf değildir.

Müslümanlık; baştan başa doğruluk, cesâret ve fedakârlığa, Hak uğrunda ölümü göze almaya dâvettir. Kur'ân-ı Kerîm bunu dâima tekrar eder. Cenâbı Hak buyuruyor ki: (*Şeytandır ki, kendi taraftarlarını korkutur. Onlardan korkmayınız; benden korkunuz, Mü'min iseniz!..*), (*Allah kuluna kâfî mi değildir? Ondan gayrisiyle seni korkutmak isterler, Allâh'ın dalâlete düşürdüklerini kimse yola getiremez!..*)

Peygamberimiz de buyuruyor ki: (*Cihâd'ın en hayırlısı, zâlim bir idâreciye karşı söylenilen Hak sözdür.*)

Peygamberimiz, ashâbından, her nerede olurlarsa, Hak'kı söylemeleri için söz alırlardı.

MÜSLÜMANLARIN HAK UĞRUNDA VERDİKLERİ KURBANLAR

Hayâtının her devrinde İslâm milletleri, Hak uğrunda verdikleri kurbanlarla, târîhin alnını ağartmışlardır.

İslâm milletlerinin târîhi iki devreye

derim ki, ya iyiliği emir, kötülüğü nehyedersiniz; yâhud Cenâbı Hak, üzerinize bir azab gönderir. Bu azabdan kurtulmak için düâ etseniz bile düânız kabûl olmaz) buyuruyor.

Bu farzlar üç şekilde îfâ edilir. Peygamberimiz buyuruyor ki; (*Bir fenâlığı gören; onu eliyle, yapamazsa diliyle, onu da yapamazsa kalbiyle değiştirsin; ki, bu sonuncusu, îmânın en zayıfıdır.*)

Biz ise Hindistan'da hükûmetin kötülüklerini, elimizle değiştiremediğimizden; maalesef, yalnız dilimizle, onun zulmünü îlân edebiliyoruz.

Kur'ân-ı Kerîm, bir müslümanın hayâtını dört esâsa bağlamıştır: Îman, Amel-i Sâlih, Hakkı tavsiye, Sabrı tavsiye. Îman ile Amel-i Sâlih'in mânâları belli. Hakkı tavsiye ise: her insanın kardeşine Hakkı ve Hak yolunu tutmasını tavsiye etmesidir. Sabrı tavsiye, Hak uğruna, dûçâr olunması düşünülen her tehlikeye, her felâkete tehammüldür.

İslâmın ana prensibi (Tevhîd) dir. Bunun karşılığı ise: (Şirk) tir. Tevhîd, Cenâbı Hak'kın zât ve sıfâtını tevhîddir. Şirk, Cenabı Hak'kın zât ve sıfâtına ortak koşmaktır. Tevhîd müslümanlara ancak

ğu için Cenâbı Hakk'a hamd-ü senâ ederdi. Halîfe bir kerre Cuma günü minberden hutbe îrâd ediyorken, halka: (*Dinleyiniz ve itâat ediniz.*) demişti. Cemâatten birisi: (*Yemin ederim ki, ne dinler, ne de itâat ederiz. Çünki emânete hiyânet ettin. Müslümanlara taksim olunan kumaştan kendine, onlara düşen hakdan daha büyük bir hak ayırdın*) demesi üzerine, halîfe, oğlunu çağırtmış, oğlu da kendi hissesini babasına terk ettiğini ve her iki hisseden halîfenin bir cübbe ile bir entâri yaptırdığını söylemişti.

Cihan hükümdarlarının nâmından titrediği, Îran ve Mısır tahtlarının satvetinden yıkıldığı, Bizans Surlarının heybetinden sarsıldığı bu muazzam halîfenin hükûmetinde; halîfenin, muhâliflerini mahkûm etmek için kullanılacak bir 124 üncü madde yoktu.

İslâm milletlerinin geçirdiği ikinci devir, mutlakiyet devridir. Bu devir Emevîlerin hilâfeti ele almalarıyla başlar.

MÜSLÜMANLARIN ZULÜMLE MÜCÂDELELERİ

İslâm âlimleri her devirde, memleketlerinin vâlilerine, âmirlerine, dâimâ

ayrılır. Birinci devir Hazreti Peygamber le Hülefâ-i Râşidîn devridir. Bu devirde İslâm cûmhuriyetinin esasları, temâmiyle tatbîK olunuyordu. İslâm milletleri Cumhûriyet rejiminden hakkiyle istifâde ediyorlardı. Umûmî eşitlik ve tam hürriyet, herkese şâmildi. Halîfe, yâni reîsicumhur, milletin içindendi. Millet; onu seçer, küçük - büyük her şeyden mes'ûl eder, zerre kadar diktaya gitmesine imkân bırakmazdı. Esâsen halîfe, halîfelik vazîfesini ve hükûmet idâresini herkesten iyi bilir; sâde, hattâ faKîrâne bir hayat yaşar, basit bir evde otururdu.

MÜSLÜMANLARIN HAK UĞRUNA VERDİKLERİ KURBANLAR

O zaman, hükûmet merkezinde, Reîsi Cumhûrun iKaamet ettiği (Saray) lar yoktu. O devirde halk, halîfelerle açıktan açığa münâkaşa ederdi.

O kadar ki bir ihtiyar kimse, halîfeye: (*Hak'dan kıl kadar ayrılırsan seni kılıçlarımızla yola getiririz.*) derdi. Buna karşı halîfe hiddetlenmez ve bu şahsı ihtilâl yapmak suçu ile itham etmezdi. Bil'âkis, milletin içinde, hakkı doğrulukla, ihlâsla yayıp yüçelten insanlar bulundu-

işinden, hakkı îlân ve zülmü takbîh etmek fi'linden men edecek bir Kaanun yoktu.

Emevî halîfelerinden Hişam, bir gün (Tavs) ı huzûruna çağırmıştı. Tavs, halîfenin huzûruna girdiği zaman, ona yalnız (Esselâmü aleyke yâ Hişam.) demiş ve, halîfenin huzûrunda pabuçlarını çıkarmıştı. Halîfe Hişam, Tavs'ın bu hâline çok kızmış, öldürülmesini emredecek dereceye gelmişti. Fakat halîfe gazabını yenerek demişti ki;

— Tavs, niçin böyle yaptın?

— Ne yaptım?

Halîfenin kızgınlığı daha da arttı.

— Ayakkabılarını karşımda çıkardın; elimi öpmedin, hilâfet selâmını vermedin, künyemi yâd'etmiyerek ismimi söyledin; müsaâde almadan karşımda oturdun. (Hişam, nasılsın?) dedin!... Daha ne yapacaktın? dedi.

Tavs şu cevâbı verdi:

— Ayakkabılarımı karşında çıkardımsa, her gün 5 defâ Allâhımın huzûrunda bu ayakkabıları çıkarıyorum. Elini öpmemeğe gelince, Hz. Ali (R.A.) Efendimizin şu sözünü işitmiştim: (*Bir insanın ancak aşırı muhabbet zevki ile zevcesi-*

hesap sormuşlar ve müstebitlerle dâimâ mücâdele etmişlerdir. Şu bir gerçektir ki, müslümanlar, her devirde müstebit emir ve âmirlerle mücâdeleden geri kalmadıkları gibi, hakkı söylemekten, Hak uğrunda mücâhade etmekten de geri durmamışlar, Hak uğrunda dâimâ fedâkârlık edegelmişlerdir.

Ashâb-ı kiram, vâlilerin zulmünü açıklamakta devâm ederek idâre şeklinin değişmesini ve hükûmetin şûrâ'ya (parlamentoya) istinâdını ve Cumhuriyet rejiminin dâimâ tercih edilmesini müdâfaa etmekte devam eylemişlerdir.

Ashâbın yetiştirdiği (Tâbiîn), aynı yolu tutarak (Hakk)'ı yaymak ve yüceltmek husûsunda bütün kuvvetleriyle çalışmışlardır. Tâbiîn, müstebitlerin yüzüne karşı: (*Islâh-ı hâl ediniz; yoksa yıkılıp gidiniz, Allah sizi başımızdan gidersin*) derlerdi. Sayısını tam olarak söylemek mümkün değilse de, İmâm-ı Gazâli, (Hişâm ibni Abdülmelik)devrine kadar, zulme karşı koyan, şûra hükûmetinin tesîsini istiyen ashâb ve tâbiînin 23'ten fazla olduğunu söylemektedir.

Fakat bu 23 şahsı, bu yolu tutmakdan, iyilikle emir ve kötülüğü nehyetme

ler, iktidar mevKiine müslümanların yardımlariyle, rızâlariyle değil, kılınç zoruyla gelmişlerdi. Bu iş için bir çok müslümanın kanını dökmüşlerdi. Nihâyet hepsi öldüler. Bu gün bunların ne hâlde olduklarını ve bunlar için neler söylendiğini, ah bir bilseniz!..)

Huzûrundakilerden biri (Ebû Hâzım) a demişti ki:

— Ne kadar kötü söyledin!.

Ebû Hâzım da cevâben:

— Cenâb-ı Hak, âlimlerden, her doğru şeyi söylemek, hiç bir şeyi gizlememek husûsunda söz aldı, dedi.

Bunun üzerine Süleyman:

— Pekî, dedi. Bu fesâdı nasıl giderelim?..

— Bunun çâresi, doğru yolu tutmak ve herşeyi, kimin hakkı ise ona vermektir.

Halîfe Süleyman.

— Pekî, dedi. Bunu kim yapabilir?

— Cenneti isteyen ve cehennemden korkanlar yapar.

Bunun üzerine Halîfe Süleyman, (Ebû Hâzım) a (Bana düâ et) dedi. O da: *(Yâ Rabbi!.. Süleyman, senin dostun ise*

nin, ve aşırı merhamet hissi ile evlâdının ellerinden başka elleri öpmesi câiz değildir.)

Size hilâfet selâmını vermemekliğime gelince, herkesin hilâfetinizden memnun olmadığını gördüm. Binâaleyh, yalan söylemek istemedim. Karşınızda oturmaklığım ise, Hz. Ali Efendimizin: (*Cehennem ehlinden bir adamı görmek istiyorsanız, kendi oturduğu hâlde etrâfındakileri ayakta tutan bir kimseye bakınız!.*) Sözünü bildiğimdendir.

Bunun üzerine Hişâm'ın kızgınlığı yatışmış ve Tavs'a: (*Beni irşâd et*) demişti. Tavs da; Hz. Ali'nin şu sözleri söylediğini işitmiştim: (*Cehennemde öyle korkunç mahlûklar vardır ki, halkına adâletle hükmetmiyen emirleri sokarlar*) demiş ve gitmişti.

(Mâlik ibni Dînar), Basra Câmiinde şöyle söylerdi: (*Bu hükümdarlar, halkı koyun sürüsü olarak kabul ettiler. Onlar, bu koyunların etini yediler, yününü giydiler, onları iskelet hâlinde bıraktılar.*)

Ebû Hâzım, (Süheyl ibni Abdülmelik)e hitâben demişti ki:

(*Senin babaların, halkı kılınçla ezerek bu mülkü ve bu mevkii gasbetmiş-*

daşları (Temiz bir kâğıda yazsak daha iyi olmaz mı?)diye îtiraz ettilerse de Süfyân kabul etmedi.

(Hayır, dedi. Zâlime, mektûbunun arkasına yazınız. Mektûbun kâğıdını helâlden kazandıysa ne âlâ. Haramdan kazandıysa cezâsını çekecektir. Bir zâlimin kâğıt parçası bile yanımızda kalmasın!)

Sonra şu mektubu yazdırdı:

(Allâhın günahkâr kulu Süfyân'ı Sevrî) den, îmânın zevKinden mahrum, geçici emellerin verdiği gurur ile başı dönmüş olan Hârun Reşid'e,

Seninle her türlü alâkayı kestiğimi, dostluğu kırdığımı beyân etmek için bu mektûbu yazdırıyorum. Çünki sen, mektûbunda Müslümanların hazînesine tecâvüz ederek onların mallarını haksız yere dağıttığını açıkça söylüyorsun. Sanki bu tecâvüzün yetmiyormuş gibi yazdığın mektupla beni de kötü işine şâhit tutuyorsun. Binâenaleyh, ben ve benimle berâber mektûbunu dinleyen arkadaşlarım, yarın ilâhî huzurda senin hakkında şehâdet edeceğiz. Ey Hârûn, Müslümanların rızâsı olmaksızın onların hazînelerine nasıl tecâvüz ettin?... Acabâ senin bu tecâvüzünden memnûn olan bulundu mu?!...

Dünyâ ve Âhiret hayrına nâil et, senin düşmanın ise yüzünü istediğin yola çevir!.).

Halîfe Süleyman, (Ebû Hâzım) a (Bana vasiyet et) dedi. O da: (*Cenâb-ı Hakkı büyükle. O seni yasak ettiği iş ve hallerde görmesin, emrettiği yollardan uzakta bulmasın.*) dedi.

Tâbiînin ileri gelenlerinden (Saîd ibni Müseyyeb), zamânın hâkimleri, vâlileri hakkında: (*Bunlar, insanları aç bırakan, köpekleri doyuran insanlardır*) derdi.

Bir gün, Halîfe Hârun Reşid'in temsilcisi, Kûfe Câmiinde arkadaşlariyle birlikte ders yapmakta olan Süfyân'ı bulup, halîfenin mektûbunu teslim etti. Süfyân, halîfe'nin mektubunu görünce titredi. Ve bir yılandan uzaklaşır gibi mektuptan uzaklaştı. Sonra elini cübbesinin kollarına sokarak mektubu aldı, çevirip baktı, arkadaşlarından birine uzattı, (Alınız, biriniz şunu okusun; çünki bir zâlimin eliyle yazılmış mektûba elim dokunmasın) dedi. Arkadaşlarından biri mektubu açıp okuduktan sonra Süfyan (Kâğıdın arkasına söyliyeceğim sözleri yazınız) dedi. Arka-

İyiliği emir ve kötülükten sakındırma vazîfesini o zaman yalnız âlimler ve imamlar yapmazlardı. Edipler arasında ve hattâ halk içinde bile bu vazîfeyi cesâretle îfâ edenler bulunurdu.

Abbâsî Halîfelerinden (Mansur), Kâbeyi tavâf ederken bir adamın şu sözleri söylediğini işitmişti: «*Yâ Rabbi!... yeryüzünde kötülüğün yayılmasından, hak sâhiplerine karşı girişilen ihtiras ve zulümden sana şikâyet ederim*». Halîfe Mansur bu sözleri işitince, söyleyeni çağırmış ve şikâyetinin sebebini sormuştu. O adam da: «Cenâbı Hak, sana Müslümanların işlerini tevdî etti. Sen Müslümanların işlerini bir tarafa bırakarak onların paralarını toplamağa koyuldun. Kendinle Müslümanlar arasına taştan, topraktan saraylar, demir kapılar yaparak, silâhlı askerler dikerek kendini sakladın. Silâhlı adamlarını para toplamağa gönderdin. Tabiî bunlar da halkın hâlinden sana bir şey söylemiyorlar, ancak istenilen bir kaç adamı huzûruna bırakıyorlar. Bu yüzden her tarafta kötülük zühûr etti. Ve sen bütün bunlara karşı gâfil kaldın.»

Mansur bu sözleri dinleyince pek müteessir olmuş, ve hıçkıra hıçkıra ağlamıştı.

Senin bu hareketinden, mücâhitler, gâzîler, âlimler, yetimler, bütün iyi insanlar ve halk, memnun mudurlar?)

(Hârûn!.. kendini topla ve ebedî süâli hazırla. Bil ki yarın bir Hâkim'i Âdil'in huzûrunda duracaksın! Sen; ilim ve takvâ nûrundan, Kur'ân zevKinden, iyilerle yaşamak bahtiyarlığından uzak kalarak, kendini felâkete attın; zâlim olmayı, hattâ zâlîmlerin başı olmayı kabûl ettin.)

(Hârun!... tahta oturdun, ipekler giydin, kapına perdeler gerdin, göze görünmeyen Rabbül'âlemîne benzemek istedin, sonra kapına zâlim nöbetçiler dikdin, bunlar da insanlara insafsızca muâmele ettiler. Yarın huzûru ilâhîde (Zâlimlerle, zâlimlerin arkadaşları nerede?) denilince, iki elin boynuna bağlı olduğu hâlde huzûru ilâhîye geldiğin zaman, ne yapacaksın? O zaman sevâbını da günâhını da kendi kefende görecek, belâ üstüne belâya giriftâr olacaksın. İşte sana nasîhatım budur .Bu nasîhatimi tut, vesselâm.)

Bu mektûbu okuduğu zaman Hârun Reşid'in gözleri yaşarmış ve ölünceye kadar her namazı müteâKıb bu mektûbu okumakta devam etmiştir.

leyince «Sen kimsin» demiş. O da:

— «Bir seyyahım, fedakâr insanların yaptıklarını düşündüm. Kendimi o işleri yapmaktan âciz gördüm. Fakat onlara iltihak etmek emeliyle seni irşâd etmek istedim.» cevâbını vermiştir.

Mêmûn, bu seyyahın boynunu vurmuştu.

İşte Müslümanlar böyleydiler. Âmirlerin zulmüyle mücâdele ederek Hakka yaklaşırlardı. Müslümanlar; yine böyledir, bugün de böyledir. Yine içlerinde «İyilikle emir - Kötülükten nehiy» uğrunda canlarını fedâ edecek olanlar vardır.

Zannediyor musunuz ki, garb istilâsı, müslümanları hakdan çevirir? Aslâ! müslümanlar, daha evvel tatar istilâsına uğramışlar, kırılıp darma dağın olmuşlardı. Nasıl İngiltere, İslâm memleketlerini parçaladı, Osmanlı Devletini dağıttı, şark memleketlerinin hürriyetlerini ellerinden aldı, Anadolu'daki müslümanların sel gibi kanlarının dökülmesini revâ gördü ise; tıpkı tatar istilâsı da böyle yapmıştı. Tatarlar da vahşî bir saldırışla İslâm memleketlerine akın etmişler, müslümanları kılıçtan geçirmişler, Abbasî Devletini yıkmışlardı. Fakat Hülâgû'nun, Mengû'-

Sonra (Haccâc) ın zulmünü, canavarlığını duymayan var mı? Fakat bu adamın zulmü ve kahrı Müslümanları hakkı söylemekten vazgeçirememişti. Bir gün (Hatît) i, Haccâc'ın karşısına kolları bağlı olarak getirmişlerdi. Haccâc bu zâti görünce Hatît sen misin? dedi. Hatît: «Evet, dedi; istediğini sorabilirsin. Cenâbı Hakka karşı üç sıfatı muhâfaza etmeyi ahdettim: Bir suâl sorulduğu zaman, doğruyu söylemek; ezâ ve cefâya uğradığım zaman sabretmek, sıhhat içinde yaşayınca şükretmek.»

Bunun üzerine Haccâc «Benim hakkımda ne düşünüyorsun?» dedi. Hatît şu cevabı verdi:

«Sen Allâh'ın yer yüzünde düşmanısın. İlâhî emirleri çiğniyor, bir şübhe üzerine insanları öldürüyorsun!»

Haccâc bir sual daha sordu:

— (Mervan) hakkında ne dersin?

— Onun cinâyeti seninkinden daha büyük!... Ve sen, ancak onun işlediği cürümlerden birisin!

Müslümanlardan biri (Me'mûn) un huzûruna girmiş ve bir çok adamlarının yanında «*Ey zâlim, sana zâlim demiyen zâlimdir.*» demişti. Mêmûn, bu sözleri din-

dı imhâ edinceye, yâhut ölünceye kadar da söylemekte devâm edeceğiz.

Gerçi boykot sistemi gibi bizim bugün yaptığımız şeyler, yabancıların zulmüne karşı değil, müslüman idârecilerin zulmüne karşı yapmak mecbûriyetinde bulunduğumuz şeylerdir. İngiliz siyasîleri, dâhîleri bu haKikati anlasalar, müslümanların ne kadar müsâmahakâr hareket ettiklerini, takdîr ederler. Ve artık bunun ötesinde dinsizlikten, yahûd münâfıklıktan başka bir şey olmadığını görürlerdi. Müslümanlar da herhalde İngilizlerin hatırı için dinden çıkmayı kabûl edecek değillerdir.

İslâm dîni; zulme uğradıkları zaman, müsümanlara yapacakları iki yol göstermiştir: Bunlardan biri, İslâm hükûmetinin istibdâdına; diğeri yabancı hükûmetlerin istibdâdına karşıdır. Birinci yol iyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak vazîfesini îfâ, hakkı îlân ve zulmü takbîh etmektir. İkinci yol; kılıcı çekip harbetmektir. Her ikisinde de müslümanlar, ilâhî rahmet ümid edip dünyâ ve âhirette felâh temennî ederek sabırla, metânetle ölümü göze almakla memurdurlar. Bundan dolayı zâlim vâlilerle mücâdele ederken müsümanların şehâdet şerbetini iç-

nun kılıçları İslâm âlimlerini susturabildi mi? Hayır!... İran'ın büyük şâiri Sa'dî, Hülâgû'nun yüzüne karşı «*Zâlimsin.*» demişti. Şeyhülislâm (Ahmed İbni Teymiye), (Akahan) ın yüzüne karşı lânet okumuştu. Evet, tatarların elinde, başları bir anda uçuran kılıçlar vardı. Fakat medenî geçinen İngiltere milletinin Hindistan cezâ Kaanûnuna dâhil ettiği (124) üncü maddeye benzer bir madde, Cengiz'in devletinde bile yoktu.

Şimdi; biz müslümanlar, kendi islâm hükûmetlerimize karşı bile bu hareketi tâKib edersek, bu yabancı hükûmet bizden ne bekliyebilir? İngiltere hükûmeti nazarımızda, şer'an ve dînen itâati vâcib olan hükûmetlerden daha müazzez mi sayılacak. V. ci Kral Corc, ve onun umûm Vâlisi (Lord Deding), nazarımızda (Mervan) dan, (Haccâc) dan daha muhterem bir mevKî mi işgâl edecek?

Yabancı hükûmetle, millî hükûmet arasındaki farkı, haydi nazarı itibâre almayalım. Lord (Cilmsford) ile (Reding) e, (Haccâc) ile (Hâlidül Kasrî) ye karşı söylediğimizi olsun söylemiyelim mi? Biz Haccâc ile hempalarına «*Yeryüzünü zulm ile doldurdunuz. Allah'tan korkunuz*» demiştik. Bugün aynini söylüyoruz. İstibdâ-

mahakârlığı takdir etmesi icâbetmez miydi?.

Hükûmetin, beni cezâya çarptırmak için buraya getirmesi, beni aslâ müteessir etmez. Beni müteessir eden cihet, bir müslümanın doğruyu söylemesi isteneceği yerde, Cezâ Kaanûnu'nun 124. üncü maddesinin doğru söyleyeni cezâya çarptırmak sûretiyle her müslümanın susmasını temîn etmek, ve müslümanların zâlimlere «Zâlimsin» demelerine mânî olmak istemesidir.

Halbuki müslümanlar, İslâm târihinin ilk devirlerinde en cebbar hükümdarlara karşı: «Zâlimsiniz.» derler ve hiçbir cezâdan, hiçbir işkenceden korkmazlardı. Bu vaziyet ile 124 üncü maddenizin ihdâs ettiği durumu muKâyese ediniz.

Fakat pek acıklı olmakla berâber şurası inkâr edilemez ki, hâinâne baskıdan, yabancıların islâm diyârına musallât olmalarından gene müslümanlar mes'üldürler. Çünki müslümanlar, islâmî yaşayışın bütün îcablarını kaybederek rezîlâne bir hayâtı benimsediler. Ve böylece islâmın başına bir felâket kesildiler. Bunu söylerken, müslümanlar arasında zul-

tiklerini gördüğümüz gibi, kelime-i tevhîdi îlân ve yayma uğrunda yabancıların eliyle de şehâdet mertebesine varmış olduklarını görürüz. Müslümanlar bu yolda diğer bütün milletleri geride bırakmış, gerek askerî faaliyetleri, gerekse medenî davranışlarıyla cihâna örnek olmuşlardır.

Bu îzahlarımızdan anlaşılacağı veçhile, Hindistan müslümanlarının ikinci yolu tutarak İngiltere'ye harb îlân etmeleri ve ölünceye kadar da onunla savaşmaları îcâbeder. Halbuki Hindistan müslümanları, birinci yolu tercîh ederek silâh kaldırmayacaklarını, kan dökmeyeceklerini; İngiltere'ye karşı boykot tatbik etmekle, İngiltere ile teşrîKi mesâi etmemekle iktifâ edeceklerini beyân ettiler. Müslümanlar bu sûretle İngiltere hükûmetine karşı ancak bir islâm hükûmetine karşı taKîb olunabilecek bir yolu tutmuş bulunuyorlar.

Gerçi Hindistan müslümanlarının birinci yolu tutarak İngiltere'ye harb îlân etmelerine imkân yoktur. Fakat bu müslümanlar, kendilerini İngiliz toplarının ağzına atmaktan; İngilizlerin yolunu, parçalanmış gövdeleriyle kapamaktan da âciz değillerdir. İngiltere'nin, bu müsâ-

nız şunu söylemekle iktifâ edeceğim ki, şu iki sene içinde, bir gün-bir gece geçmemiştir ki ben, herkese karşı bu zulümleri bildirmiş olmayayım. Hergün, en yüksek sesimle haykırıyorum ki, müslümanları ayaklarıyla çiğneyen, Hindistan'da irtikâb ettiği zulümlerden nedâmet duymayan devlet, bu memleketin bir tek evlâdından zerre kadar bağlılık bekliyemez; çünki bu devlet, islâmın ve müslümanların amansız düşmanı olduğunu isbât etmiştir.

Biz, bu hükûmetin zâlim olduğunu ve yok edilmesi gerektiğini söylüyoruz. Hükûmet niçin kızıyor? Ona zâlim olduğu halde «Âdilsin, bildiğinden vazgeçme, tuttuğun yolda devâm et.» mi diyelim? Buna imkân yoktur.

Garîb olan cihet, hükûmetin iki eksik nutkumu bulup, beni onlarla suçlandırmasıdır. Acebâ hükûmet, bunlardan başka bir şey bulamadı mı? Yazdığım binlerce maKâleler, îrad ettiğim bir çok nutuklar içinde, yalnız bu iki nutkumu mu buldu? Hükûmet bütün yazılarımı, bütün nutuklarımı ele alsa, her birinde ihtilâli teşvîK eden fikirler bulabilir.

Hükûmet gayet iyi bilir ki, ihtilâl prensipleriyle alâkam yeni değildir. Bil'-

mü alkışlayan, zâlimlere yardakçılık eden hâinlerin bulunduğunu görüyorken kalbim parçalanıyor.

Fakat bunlar, gerçek müslümanlar olmayıp adı müslüman olanlardır.

Hem müslümanların bu fecî hâli, hiçbir vaKit islâmın azametini lekeleyemez. Müslümanlık, müslümanların, müstebitlere kul-köle olarak yaşamalarını reddeder. Onların dâimâ hür yaşamalarını, yâhut nâmuslarıyle ölmelerini emreder.

Bu sebebledir ki, 12 sene önce neşretmekte olduğum (*El hilâl*) de, müslümanlara şunu hatırlatmıştım. «*Müslümanlara ecdatlarından intiKâl eden en şanlı mîras, hürriyet uğrunda savaşmak, hakkı yayma uğrunda can vermektir. İslâm dîni, müslümanların, herkesten ve herşeyden evvel vatan hizmetine koşmalarını emrediyor. Müslümanlar, millî hareketlerin kuyruğu değil; başı olmalıdır.*»

Allâh'a binlerce şükür ki, bu dâvetim hebâ olmadı. Bil'akis icâbetle karşılandı. Bugün de müslümanların, kollarını sıvayarak işe başladıklarını, millî harekete iştirâk ettiklerini görüyorum.

Burada İngiltere'nin müslümanlara karşı irtikâb ettiği zülümleri tekrarlamak istemiyorum. Bunları herkes biliyor. Yal-

ğimiz fedakârlıklara inanırız. Bir gün, silâh kullanmak gerektiği zaman onu da kullanmaktan çekinmiyeceğiz. Fakat şimdilik buna lüzum görmüyoruz.

Binâenaleyh hükûmetin bize karşı tâKib ettiği hareket, yadırganacak bir hareket değildir. Yabancı hükûmetlerin hürriyetleri imhâ edip çiğnemek için şiddete ve zulme başvurmaları pek tabiîdir. Bizim için, huyunuzun değişeceğini ümit edip te kendimizi aldatmamıza imkân yoktur. Gerçi insanlardan, boş hayâllerle avunanlar çoktur. Nice insanlar vardır ki, milletleri inek gibi sağan emperyalist hükümetlerin, kendiliklerinden çekilip gideceğine inanırlar. Halbuki bu çeşit hükûmetler, hiç bir zaman bir şeyi, hak ve adâlet olduğu için değil; bil'akis kendi gibi bir kuvvetin muKâvemetini görünce ve onunla başa çıkmayınca kabûl ederler. Binâenaleyh, halk ile hükûmet arasında başlıyan savaş uzayacak, neticeye, çok çetin de olsa vâsıl olunacak!. Biz bunları pek iyi biliriz. Bizce asıl hayret edilecek cihet, başka milletler kadar zulümlere, felâketlere dûçar olmayışımızdır. Kim bilir, bunun sebebi nedir? Acaba hakkımızı istemekde geç mi davranıyoruz, az mı çalışıyoruz!.

âkis en küçük yaşımdan beri bunlarla meşgûlüm. 18 yaşımdan îtibâren yazı yazmağa başladım. Bütün gençliğimi yazı yazmakla, nutuk îrâd etmekle geçirdim. Bütün Hint milletini ihtilâl prensiplerini kabûle dâvet ettim. Bundan dolayı hükûmet beni tevkif ederek dört sene hapsetmişti. Fakat bu da beni vazîfemden alıkoymadı. En şiddetli baskılar altında herkesi uyarmağa çalıştım. Zâten hayâtımın yegâne hedefi budur.

1920 senesinin Aralık ayında (Nağbur) şehrinde toplanan büyük hilâfet kongresine, 1921 senesinin Nisanına rastlıyan âlimler cemiyetine ve buna benzer diğer cemiyetlere de riyâset etmiş, hepsinde nutuklar îrâd etmiş, bütün bu sözleri tekrâr eylemiştim.

Bu nutuklarda bildirilen istekler, hükûmetin hoşuna gitmiyorsa, neden bu nutuklarımdan dolayı beni cezâya çarptırmıyor da yalnız iki nutkumu suçlandırma vâsıtası yapıyor?...

Bizim bu hareketimiz, hükûmete karşı boykotajdır. Karşımızda hükûmet, silâhlariyle duruyor ve bizi ezmek istiyor. Fakat bu bizi korkutamaz. Bizim maddeden ve maddî silâhlardan korkumuz yoktur. Biz Allâh'a îmân eder, gösterdi-

maya ancak sâlih olan lâyıktır. Bu ilâhî Kaanûn, yalnız madde ve cisimler için değil, inanç ve ameller için de cârîdir. Gerçek şudur ki: İyi işler beKâ bulur, semere verir; fenâ işler zevâl bulur, hebâ olur. Bu iki çeşit iş arasında bir savaş olursa, iyi işler mutlaKâ galebe eder ve ötekilerin yerini alır. Kur'ânımız buyuruyor: (*Kötülükler hebâ olur. İnsanlara faydalı olan yerinde kalır!..*)

Bundan dolayı Kur'ânımız, iyi işleri (hak) kelimesiyle ifâde buyuruyor. Her zaman ve her devirde yok olmaya namzet olan şerre ve fenâlığa da (bâtıl) diyor:

Binâenaleyh hak ile bâtıl, doğru ile eğri, faydalı ile zararlı arasındaki savaş; mutlaKâ, hakkın, doğrunun, faydalının; bâtıla, eğriye ve zararlıya zaferiyle sonuçlanacaktır. Kaanûn-u ilâhî böyledir. Bizim için bu, yakın mıdır, uzak mıdır, bilmiyorum; fakat havânın karardığını, ufkun bulutlandığını, yağmurların yağacağını, şimşeklerin çakacağını, hakkın galebe edeceğini; emperyalistlerin, hakkı çiğneyenlerin mahvolacağını görür gibi oluyorum. Yazıklar olsun o biçârelere ki, bu manzarayı gördükleri hâlde, hâlâ uyanmıyorlar. Biz, Hindistan hükûmeti-

Yoksa hükûmetin zulmü son dereceye varmamış mıdır? İstikbâl tabiî bu husûsu aydınlatacaktır!..

Târih bize öğretiyor ki, istibdat ile mücâdelede mutlaKâ hak ve hürriyet kazanır; mutlaKâ istibdat yıkılır. Her hâlde biz de dâvâmıza gereği gibi hizmet eder, mâruz kalacağımız sıkıntılara sabredersek, hiç şüphesiz gâyemize erişiriz, ve bize bu gün cânî muâmelesi yapan hükûmet de yarın bizi kahraman olarak alkışlar!.

Hükûmet beni (ihtilâl) ile suçlandırıyor. (İhtilâl) ne demektir? Bunu anlamak isterim? (İhtilâl), bizim henüz muvaffakıyete erişmeyen teşebbüslerimiz midir? İhtilâl bu ise, ben de ihtilâlciyim, karşınızda bulunuyorum. İstediğiniz cezâyı veriniz.. Fakat iyi biliniz ki, bizim teşebbüsümüz başarıya ulaştığı zaman, sizin ihtilâl diye adlandırdığınız hareket (Vatanperverlik), ve (Hürriyet uğrunda savaş) adını alır. Dün İrlândalılardan siz de (Âsiler, ihtilâlciler) diye bahsediyordunuz; fakat bugün onlara (Hürriyet kahramanları) diyorsunuz!...

Biz müslümanız. Müslüman olduğumuz için de Kur'ânımız bize kâfîdir. Kur'ânımız bize gösteriyor ki; hayâta, yaşa-

Onun davranışları delâlet ediyor ki, dâvâ ile ilgisi soysuzluğundan ve aldığı paradan ibârettir.

Hâkim bey!.. size de ancak, benden evvel bu mevkîde duran mü'minlerin söylediklerini söyleyeceğim: (*Ne hüküm vereceksen ver! Senin hükmün ancak bu DÜNYÂ hayâtına âittir*). Zerre kadar bir acı hissetmiyorum. Cezânız ne olursa olsun benim için ehemmiyeti yoktur. Çünki benim dâvam hükûmet iledir, şahısla değil!. Hükûmet bozuk olduktan sonra, hükûmet memurlarından ne hayır umulur?.

Sözlerimi ayni mevKîde duran büyük bir zâtin söylediği şu sözlerle bitireceğim:

(*En ağır cezâyı veriniz. Çünki siz cezâyı veriyorken, benim hakkımda belki biraz şefkat hissedersiniz. Halbuki ben, sizin cezânızı dinliyorken zerre kadar bir endişe hissetmiyeceğim.*)

Hâkim bey!. Söz uzadı, ayrılmak zamânı geldi. Aramızda geçen hâdiseleri târih kaydedecektir. Biz bu hâdiseyi birlikte yaşadık. Siz hâkimlik sandalyasından, ben câniler mevKiinden bu hâdiseye iştirâk etmiş bulunuyoruz. Bizden sonra gelecekler için ibret teşkîl edecek olan bu işi, artık bitirelim. Târihçi bekliyor. İstik.

ni, işte bu biçâreler arasında görüyoruz!.

Hürriyet, zulüm ve kahrın döktüğü kanlarla elde olunur.

Hindistan hükûmeti de bu vazîfeyi fazlasiyle îfâ ediyor!...

Müdâfaamı bitirmeden evvel, bu dâvâda benim aleyhimde çalışan vatandaşlarıma da bir kaç söz söylemek isterim:

«Efendiler!.. emîn olunuz ki sizin hareket tarzınızdan şahsen hiç müteessir değilim. Hattâ sizi yalancılık ve tezvir ile de suçlandırmıyacağım. Çünki, bütün söyledikleriniz doğrudur. Sizler, hükûmetin istibdâdına, zulmüne, İslâma karşı îlân ettiği harbde ona yardımcı olmakla Allâha karşı isyân etmiş oluyorsunuz. Emînim ki vicdânınız, sizi takbîh ediyor. Fakat sizi bu tarzda hareket etmeye zorladıklarını biliyorum. Çünki her yönden faKirsiniz, başka bir vâsıta ile geçinmenize imkân bulamıyorsunuz. Kendinizde, hak uğrunda, felâketlere, musîbetlere tehammül kudretini de görmüyorsunuz. Binâenaleyh, sizi affediyorum. Ve Cenâbı Hakkın da sizi affetmesini niyâz ediyorum..

Bundan başka, savcı da gûyâ kendi vatandaşımdır, fakat onda asâlet, vicdan ve insanlık nâmına bir şey görmüyorum.

bâl bu işi bitirmemizi istiyor. Bu mahkemenin işi bittikten sonra diğer bir mahkemenin kapısı açılacaktır: KAANÛN'u ilâhî mahkemesi!..»

●

Ey! Her devrin
Cânîleri,
Zâlimleri,
Kaatilleri!.
ve :
«Ey bütün millete meydân okuyan bir sürü yüz;
Gicenizden daha korkunç olacak gündüzünüz!..»

●

SON

●

ORKUN BASIMEVİ — 1963 — Ankara